

Суми: Сумський національний аграрний університет, 2023. С. 10-15.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15781>.

5. Тузніцька А. С. Викладання дисципліни «Цивільний захист» за допомогою дистанційних засобів освіти // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв: МНАУ, 2021. С. 314-318.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10703>.

6. Іваненко В. С. Забезпечення формування знань здобувачів вищої освіти при вивченні дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Охорона праці» // Збереження планети - глобальні виклики, загрози, можливості на засадах результативного партнерства: тези доповідей тематичного круглого столу з питань екологічної безпеки до Всесвітнього Дня Землі - Earth Day, м. Миколаїв, 22 квітня 2022 року / Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв:МНАУ,2022.С.9-11.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11312>

Радько Дмитро
(м. Миколаїв)

КОМАНДНА РОБОТА ТА КОЛАБОРАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВІ НАВИЧКИ СУЧАСНОГО ЛІДЕРА

*Розглядаються основні засади командної роботи та колаборації
успішного бізнес-проекту та роль сучасного лідера*

У сучасному бізнес-середовищі, успіх організацій значною мірою залежить від їхньої здатності об'єднувати зусилля та ефективно співпрацювати. Командна робота та колаборація стали невід'ємними складовими будь-якого успішного бізнес-проекту чи ініціативи. Лідери, які вміють створювати згуртовані та ефективні команди, а також налагоджувати плідну співпрацю з іншими підрозділами, партнерами та зацікавленими сторонами, мають значну конкурентну перевагу [1,2].

Концепція командної роботи передбачає об'єднання різних талантів, навичок та перспектив для досягнення спільної мети. Коли люди працюють разом, вони можуть знайти кращі рішення складних проблем, підвищити продуктивність та ефективність роботи. Проте для створення успішної команди необхідно забезпечити чітке розподілення ролей та обов'язків, відкриту комунікацію, довіру та взаємоповагу між її членами.

Команди дозволяють об'єднати різні таланти, перспективи та ресурси для вирішення складних завдань. Проте більш детально варто розглянути конкретні переваги, які надає ефективна командна робота [3]:

1. Синергія різних талантів, навичок та експертиз:

- Сприяє знаходженню більш креативних та інноваційних рішень
- Кожен член команди вносить свій унікальний внесок
- Зменшує ризик групомислення та сліпих зон
- 2. Ефективне вирішення складних і багатогранних завдань:
 - Розподіл навантаження та обов'язків між членами команди
 - Можливість зосередитись на своїй сфері компетенції
 - Підвищення якості виконаної роботи, продуктивності та ефективності
- 3. Середовище взаємної підтримки та співробітництва:
 - Сприяє мотивації та залученню персоналу
 - Розвиває почуття відповідальності та причетності до проекту
 - Підвищує віддачу та прихильність співробітників
- 4. Зменшення ризиків за рахунок різноманітності думок:
 - Різні перспективи допомагають уникнути обмежених поглядів
 - Командний підхід компенсує індивідуальні упередження та слабкі сторони

Таким чином, командна робота забезпечує об'єднання ресурсів, талантів та знань для досягнення кращих результатів, аніж це можливо при індивідуальній роботі.

Для побудови ефективної команди необхідно врахувати ряд ключових елементів. По-перше, важливо чітко визначити ролі та обов'язки кожного члена команди, щоб уникнути дублювання зусиль чи невиконаних завдань. Розподіл відповідальності має базуватися на сильних сторонах, знаннях та компетенціях учасників [4,5].

Другим критичним елементом є відкрита комунікація та довіра між членами команди. Вільний обмін інформацією, ідеями та зворотним зв'язком допомагає синхронізувати зусилля та досягати кращого взаєморозуміння. Атмосфера довіри також сприяє психологічній безпеці, що дозволяє учасникам вільно висловлювати свої думки та пропозиції.

Нарешті, взаємоповага та розуміння різних підходів і перспектив є ключем до згуртованої команди. Визнання цінності різноманітності думок та досвіду кожного члена команди допомагає уникнути конфліктів та зміцнити співпрацю [4,5].

Для успішного керівництва командою і забезпечення її ефективної роботи, лідер має володіти низкою важливих навичок [6]:

- лідер повинен вміти делегувати повноваження та розподіляти завдання відповідно до сильних сторін та компетенцій кожного члена команди;
- лідер має створювати чітке бачення цілей та завдань, залучати команду до процесу прийняття рішень та визнавати внесок кожного;
- ефективний лідер має вміти вирішувати конфлікти та сприяти колаборації.

Колаборація як процес об'єднання зусиль та ресурсів для досягнення спільної мети, виходить за рамки окремих команд та охоплює співпрацю між різними відділами, організаціями та стейкхолдерами. У сучасному

глобалізованому світі, де проекти стають все складнішими та багатогранними, важливість колаборації лише зростає. Лідери повинні вміти будувати партнерські стосунки, сприяти обміну знаннями та ресурсами, а також ефективно керувати віртуальними командами та дистанційною роботою [1,2].

Ефективна колаборація передбачає відкритий обмін знаннями, ідеями та ресурсами для досягнення спільних цілей. Це дозволяє об'єднати різні перспективи, експертизи та можливості, що збагачує весь процес та підвищує якість кінцевого результату. Крім того, колаборація допомагає уникнути дублювання зусиль, заощадити час та ресурси [7].

Для успішної колаборації лідери повинні вміти створювати атмосферу довіри та взаємоповаги між усіма учасниками. Це передбачає відкриту комунікацію, прозорість процесів та готовність до компромісів. Важливо також чітко визначити ролі, обов'язки та очікування для кожної сторони, щоб уникнути непорозумінь та конфліктів [7].

Сучасні технології, такі як інструменти спільної роботи, відеоконференції та хмарні сервіси, значно полегшують процес колаборації, особливо коли учасники розташовані у різних місцях. Лідери повинні ефективно використовувати ці інструменти для налагодження віртуальної співпраці та керування розподіленими командами.

Принципи колаборації та співпраці є критично важливими для досягнення успіху в сучасному глобалізованому світі, де проекти стають все більш складними та багатогранними. Цю істину добре розуміють відомі лідери з різних сфер діяльності як в Україні, так і за кордоном. Їхній досвід та підходи можуть слугувати прикладом ефективного застосування колаборації на практиці [6].

В Україні маємо низку впливових постатей, які наголошували на важливості співпраці та партнерських стосунків для реалізації масштабних ініціатив. Серед них:

- Віталій Кім - під його керівництвом було налагоджено ефективну співпрацю між різними структурними підрозділами ОВА, а також партнерство з бізнесом, громадськими організаціями та міжнародними партнерами для реалізації низки важливих проєктів.

- Влада Седан - співзасновниця ІТ-компанії Grammarly. Вона неодноразово наголошувала на важливості колаборації, відкритого діалогу та залучення персоналу до процесу прийняття рішень для розвитку інноваційного продукту [9].

- Олег Гороховський - засновник і керівник моноблійного банку Монобанк. Він демонструє, як лідер зі стратегічним мисленням може використовувати колаборацію для створення унікальної пропозиції на ринку, об'єднуючи можливості різних учасників в єдину екосистему на користь клієнта [8].

Подібні принципи колаборації демонструють і провідні світові лідери в бізнесі, технологіях та політиці. Білл Гейтс, Джек Ма, Ілон Маск, Жан-Клод Юнкер, Пол Полман та Ширлі Енн Джексон - усі вони наголошували на цінності об'єднання зусиль, відкритого діалогу та партнерства між організаціями,

державами, експертами для впровадження інновацій та досягнення амбітних цілей сталого розвитку.

У сучасному турбулентному діловому середовищі командна робота та ефективна колаборація стають невід'ємними складовими успіху будь-якої організації чи проекту. Як ми розглянули, командний підхід забезпечує синергію різноманітних талантів, експертиз та перспектив, що дозволяє знаходити кращі рішення складних завдань та підвищувати продуктивність.

Разом з тим, для формування згуртованої й ефективної команди необхідно дотримуватись ключових елементів - чіткого розподілу ролей і обов'язків, відкритої комунікації та атмосфери довіри й взаємоповаги. Лідери відіграють вирішальну роль у згуртуванні команд, делегуванні повноважень, мотивації учасників та розв'язанні конфліктів.

Проте для досягнення масштабних цілей однієї команди чи навіть організації часто недостатньо. Важливим компонентом сучасного лідерства є вміння налагоджувати колаборацію з іншими відділами, компаніями, експертами та зацікавленими сторонами. Колаборація передбачає відкритий обмін знаннями, ідеями та ресурсами задля спільних результатів.

Література

1. Саламатов, В. О. (2019). *Управління персоналом*. Навчальний посібник. Київ: Кондор.
2. Ліпенцев, А. В. (2021). Командна робота та співпраця як ключові компетенції сучасного лідера. *Вісник економіки транспорту і промисловості*, (63), 247-255.
3. Müller, R., Zhu, F., Nergiz, A. H. (2022). Team diversity and team performance relations in projects: A meta-analysis study. *International Journal of Project Management*, 40(1), 19-36.
4. Furunes, T., & Soberg, P. J. (2022). Team psychological safety and team performance: A cognitive perspective. *Team Performance Management*, 28(5/6), 327-346.
5. Семикіна М.В., Белова Л.О. (2021). Командна робота як чинник підвищення ефективності діяльності організації. *Економіка і організація управління*, (2), 47-59.
6. Campione, R., Schippers, M., Moeini-Manesh, M., & Molleman, E. (2022). Leading for team voice: How team motivational processes mediate the relationship between instrumental leadership and team voice behavior. *Human Resource Management*, 61(1), 89-113.
7. Попелюшко Р.П. (2022). Цифрові інструменти колаборації: переваги та виклики для лідерів. *Інноваційна економіка*, 3-4(95), 87-95.
8. "Моноваті" секрети Олега Гороховського. Інтерв'ю для МінфінМедіа (<https://minfin.com.ua/ua/2022/09/26/75830974/>)
9. "How Grammarly Grew From a Tiny Ukraine Startup to \$200 Million Company" - інтерв'ю з Владою Седан для Forbes (2019).

<https://www.forbes.com/sites/alextaunton/2019/10/21/how-grammarly-grew-from-a-tiny-ukraine-startup-to-a-200-million-business/>